Chart-1

શ્રીવૃજોત્સવજી

દોષો ની ઉત્પત્તિ (દોષો પણ સ્વરૂપ લીલા)

યથા મહાન્તિ ભૂતાનિ ભૂતેષૂચ્ચાવચેષ્વનુ
પ્રવિષ્ટાન્યપ્રવિષ્ટાનિ તથા તેષુ ન તેષ્વહમ્ ॥ 3॥ (શ્રીમદ્ ભાગવત સ્કંધ 2 અધ્યાય 9 શ્લોક 32)

દોષોપિ હરિણાં કૃત (સુબોધિનીજી)

શ્રીપ્રભુ ની લીલા નાં અંગભૂત દોષો ની ઉત્પત્તિ
↓ આનંદ નો તિરોભાવ અને પડ્ગુણો નો તિરોભાવ

- સહજદોષ
- દેશોત્થા
- કાલોત્થા
- સંયોગજા
- સ્પર્શજા

સહજદોષ:
જીવ ની ઉત્પત્તિ સાથે ઉત્પન્ન દોષ ↔ (પ્રાણ, ઈન્દ્રીયો, etc) દેહ સાથે સંબંધ થતા
↓
જીવ સ્વભાવ થી દુષ્ટ છે સ્વભાવજ છે (સ્વરૂપ ની જે વિસ્મૃતિ) → વિષયો
લગાવદ્ભાવજન થી વિમુખતા

દેશોત્થા: ગમન ગમ થી ઉત્પન્ન દોષો (સોરાષ્ટ્ર, મગધ આદિ ગમન દ્વારા ઉત્પન્ન) → વિષયો

કાલોત્થા: ઋતુ વગેરે દ્વારા ઉત્પન્ન દોષો
↓
બાલ્યાદિ અવસ્થા નો તિરોભાવ

સંયોગજા: સજ્જનો (સંત) જનો પર કુદૃષ્ટ સંગ થી દોષીત
↓
સંત જનો નો પરમપદ્યા દુષ્ટ જનો ના દ્રવ્ય, અન્ન આદિ નું સેવન કરવા થી દોષો ઉ

વિષયો → આસક્તિ

અન્યત્સર્વં કર્તવ્યમ્,
ભગવદ્ભજનં ન કર્તવ્ય ॥

સહજદોષ નિવૃત્ત
↓
જીવ અને દેહ ની શુદ્ધિ → દૃષ્ટા સમર્પણ

સર્વ દોષો ની નિવૃત્તિ (આકુલા અને મમતા શ્રીપ્રભુ ને સમર્પણ કરવા થી)
↓
(તત્સિદ્ધયે તનુવિત્તજ)

Chart-2

શ્રીગોકુલોત્સવજી

દોષો

જીવ-દેહ આદિ સાથે સંબંધિત

જીવની સાથે ઉત્પન્ન →

સહજ

દેશોત્થા

કાલોત્થા

સંયોગજા

સ્પર્શજા

પ્રાણાધ્યાસ ← જીવનો સંબંધ

જીવ ના ઉત્પત્તિ સાથે આવેભૂત દોષ

દેહાધ્યાસ રૂપ (જીવ ↔ દેહ સંબંધ) સાથે ઉત્પન્ન

જીવ → દેહ દ્વારા વિષય માં પ્રેમ

કાલ દ્વારા સ્વરૂપ વિસ્મૃતિ (સહસ્ર પરિવત્સર)

જીવ → ભગવદ્ ભજન નો વિસ્મરણ

અન્તઃકરણ . ના અધ્યાસ (જીવ નો અન્તઃકરણ સાથે સંબંધ)

જીવ નાં અન્તઃકરણ ચાતુર્ય વિષય નાં ચિંતન માં મુગ્ધ

પંચતન્માત્રા ઇન્દ્રિયાધિ

ઇન્દ્રીયો દ્વારા વિષ રસ નો ભોગ

①

②

③

⑤

શુદ્ધ.

કૃપા સમર્પણ

①

②

③

④

⑤

જીવ સહજ ભગવદ્ દાસત્વ. ~~સ્વીકાર~~ સ્વીકાર

સહજ દોષની નિવૃત્તિ

દેહ ને કૃપા સેવા માં પરાયણ

દેહ ના દોષો ની નિવૃત્તિ

સ્વરૂપ નુ સ્મરણ દાસત્વ

કાલોત્થા દોષ નિવૃત્તિ

અન્તઃકરણ ભાવ પૂર્વક સ્નેહ પૂર્વક કૃપા સેવા

સંયોગજ દોષો ની નિવૃત્તિ

સર્વેન્દ્રિયો ને ભગવદ્ સેવા પરાયણ સમર્પણ કરવા

સ્પર્શજા દોષો ની નિવૃત્તિ